

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. **N** 243.

80de Møde.

Torsdagen den 20de Juni.

(Fortfat.)

Cultusministeren: Det er ganske vist, at et Tilskud af over 100,000 Rbd. under forskellige Former til Theatret og hvad dermed staaer i Forbindelse for en Stat som Danmark er et meget stort Beløb, et Beløb, som man meget maatte ønske nedsat, og jeg tvivler heller ikke paa, at det vil lykkes at nedsætte dette Beløb ikke saa lidet i Fremtiden. Jeg maa imidlertid gjøre opmærksom paa, at man dog maa være lidt forsigtig med Bedømmelsen af herhenhørende Forhold. For det Første, naar man slaaer Theatret og Capellet saaledes sammen, og henregner Capellet's Udgifter med til Theatrets, er man forsaaavidt berettiget dertil, som den Form, hvorunder Capellet's Virksomhed nærmest fremtræder, er at være Theatrets Orchester; men jeg maa dog bemærke, at dette ikke er Capellet's eneste Virksomhed, og at Capellet maa stilles anderledes, end det behøvede at stilles, naar det blot var givet, at det skulde tjene Theatret som Orchester. Capellet er den eneste større Musikanstalt, Danmark har, og den eneste Anstalt, hvori den højere musikalske Dannelse, altsaa i større Stil, skal tilveiebringes og vedligeholdes for Landet, og hvorfra denne Dannelse skal gaae ud i videre Kredse. Dette med Hensyn til Capellet. Med Hensyn til Theatret, seer jeg ved denne Anstalt den samme Banffelighed som ved andre Anstalter af lignende Art i Danmark, at de have Banffelighed ved at bestaae ved fri Concurrence, fordi vore Forhold ere saa indskrænkede, at der ikke kan opstaae den Sammenvirkning og Bælevirkning af flere Anstalter, som vilde lette en saadan Anstalts Bestaaen som Entreprise, og gjøre, at den som Entreprise ikke vilde synke ned under det Standpunkt, hvorpaa

man maatte ønske den holdt for hele Dannelsens og vor poetiske Litteraturs Udviklings Skyld; idetmindste for en Nation, der har en saa indskrænket Kreds for sin Poesie og Litteratur som Danmark, faaer Theatret, som den Bei, ad hvilken en stor Deel af Poesien bringes Folket nærmere og sættes i Omløb, en større Betydning, end det har andre Steder; selv for vort Sprogs Udvikling og Bevarelsen af en correct og smuk Sprogform, faaer Theatret en større Betydning, end det ellers vilde have. Jeg fremsætter ikke dette som et Forsvar for de Udgifter, Theatret nu foraarsager Staten, men som Noget, der maa komme i Betragtning ved at vurdere det, navnlig i Sammenligning med hvad lignende Instituter koste andre Steder. Forresten er en Deel Udgifter, som nu bebyrde denne Konto, saadanne, som ere en Folge af forbigaaende Tilstande, som f. Ex. den Forandring i Bestyrelsen, der er foregaaet og har medført Pensionering. Med Hensyn til de Forhandlinger, der skulle have fundet Sted i de nærmest foregaaende Aar, er det ganske vist, at der i 1848 blev givet Bink om, at det var nødvendigt at foretage meget betydelige Indskrænkninger i Theatret, og der blev ogsaa fra den hidtilværende Theaterbestyrelses Side udarbejdet et Overflag, hvorefter der skulde indtræde meget betydelige Besparselser, men da Theatret i Midten af 1849 gik over til Statskassen og fik en ny Bestyrelse, var det saa langt fra at hiin Besparselse var indtraadt, at der tværtimod viste sig en meget betydelig Underballance, som uiebliffelig, for at Theatret kunde blive i Virksomhed, maatte extraordinairt dækkes, og siden som Forskud er tilbagebetalt Finantserne af Theatret; og paa den Tid, da Theatret overtoges af Staten, lige før Begyndelsen af en Saison, maatte der nærmest virkes hen til, at Theatret kunde komme i en kraftig Virksomhed, der kunde forsøge Indtægterne, og det var denne Bei, der